

Hoezo ‘afspiegeling’? Nederland vergrijst, maar de lijsttrekkers worden steeds jonger

Posted on 7 oktober 2025 by Roelof Bouwman

‘Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst’ zo luidt een van Neerlands meest afgezaagde gezegdes. De laatste jaren horen we die woorden gelukkig wat minder vaak en daarvoor lijkt een goede reden te bestaan: de fameuze vergrijzing.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt de cijfers nauwkeurig bij. Op 1 januari telde Nederland 3.755.679 inwoners van 65 jaar of ouder, onder wie 932.295 tachtigplussers. De tendens is stijgend, zoals dat heet. In 1990 was nog 12,8 procent van de Nederlanders 65 jaar of ouder. Nu is dat 20,8 procent en rond 2040, zo verwacht het CBS, een kwart. Het aantal ouderen zal daarna een jaar of tien stabiel blijven omdat kleinere generaties de 65 jaar passeren en veel ouderen uit de grote naoorlogse generaties overlijden. Na 2050 neemt het aantal ouderen in de bevolking weer toe, mede doordat de grote generatie millennials (ook wel ‘Generatie Y’ genoemd) dan 65 jaar worden.

Omvangrijke doelgroep

Zeker voor wie iets heeft te verkopen of te verhandelen, zijn 65-plussers de komende decennia een niet te missen doelgroep. Op veel plekken is dat al te zien. Neem de tijdschriftenmarkt. Rond de eeuwwisseling was de tv-gids van Veronica ('Je bent jong en je wilt wat') nog Neerlands grootste weekblad, nu is dat het magazine van ouderenomroep MAX.

Maar het is niet alleen een kwestie van massa. Want behalve dat er steeds méér ouderen komen, zijn het ook ándere ouderen, met nieuwe eigenschappen en kenmerken.

Wie in de jaren vijftig van de vorige eeuw 65 werd, had een resterende levensverwachting van niet meer dan dertien à veertien jaar en kampte vaak al snel met een kwakkelende gezondheid. Ook genoten de meeste ouderen een karig inkomen en waren ze dikwijls laagopgeleid. Dat is de laatste decennia drastisch aan het veranderen. Met name de jongste generatie 65-plussers – de zogenoemde babyboomers – hebben over hun opleidingsniveau doorgaans niets te klagen. Ook komen er steeds vaker twee pensioenen binnen en is er een koophuis met overwaarde.

Minstens zo belangrijk: de levensverwachting van 65-plussers is fors gestegen en de meesten van hen verkeren nog jaren in goede gezondheid. En dus bezoeken ouderen in steeds grotere getale restaurants, bioscopen en theaters en maken ze steeds vaker duurdere en langere reizen. 65-plussers zijn inmiddels goed voor bijna een kwart van alle toeristische overnachtingen in Europese hotels, vakantieparken en sterrencampings, zo becijferde ABN Amro in 2023.

Wat merken we in de Nederlandse politiek van deze ontwikkeling? Zeker, typische 'ouderenonderwerpen' als zorg en pensioenen worden vaak besproken. Ook is politiek Den Haag sinds 1994 bekend met het verschijnsel ouderenpartijen. Maar verder?

Geen 65-plussers

De gemiddelde leeftijd van de lijsttrekkers bij de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen – we kijken naar de partijen die in 2023 de kiesdeler haalden – is

46,8 jaar. In het verleden kwam dat cijfer regelmatig boven de vijftig, zoals bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1994 (52,1) en 1998 (53,1).

Ook de gemiddelde leeftijd van Tweede Kamerleden (op dit moment 47 jaar) beweegt zich in neerwaartse richting. Een belangrijke oorzaak is de toegenomen omloopsnelheid van parlementariërs: omdat hun gemiddelde zittingsduur steeds korter wordt, zijn er steeds minder ervaren, oudere Kamerleden.

Als gezegd: ruim 20 procent van de Nederlanders is 65 jaar of ouder. Maar onder de lijsttrekkers die op 29 oktober op het stembiljet staan, is dat percentage nul. Dat was weleens anders. Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1998 bijvoorbeeld waren zowel VVD-lijsttrekker Frits Bolkestein (65) als D66-aanvoerder Els Borst (66) AOW-gerechtigd.

Intrigerend beeld

Wél zien we bij Tweede Kamerverkiezingen steeds vaker lijsttrekkers van onder de veertig. Nog niet zo lang geleden was dat een incidenteel verschijnsel of ontbraken ze volledig, zoals bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1998, 2002 en 2012. Op 29 oktober zijn het er vier: Lidewij de Vos (Forum voor Democratie, 28), Stephan van Baarle (DENK, 34), Rob Jetten (D66, 38) en Jimmy Dijk (SP, 39).

Het is een intrigerend beeld. Terwijl de gemiddelde leeftijd in ons land de afgelopen halve eeuw opliep van 33,2 (1975) naar 42,8 jaar (2025), worden onze politici steeds jonger.

In Nederland werd schamper gereageerd toen de presidentsverkiezingen in Amerika – eveneens een snel vergrijzend land – vorig jaar bijna uitdraaiden op een duel tussen de toen 78-jarige Donald Trump en de 81-jarige Joe Biden. En inderdaad, politieke leiders met Biden-achtige *mental health issues*, daar zit niemand in Den Haag op te wachten. Maar meer politici met grijze haren, dat zou in het snel vergrijzende Nederland – waar het afspiegelingsbeginsel steeds populairder wordt – helemaal niet ongepast zijn.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u mee?**](#) Hartelijk dank!